

Lupa- ja valvontavirasto

PL 20

13035 LVV

kirjaamo@lvv.fi

**Hallintopakohakemusta koskeva selitys /
Vaskijärven vedenkorkeuden sääntely (LVV-U/59518/2026)**

Lupa- ja valvontavirasto on antanut Karkkilan kaupungille mahdollisuuden selityksen antamiseen Vaskijärven vedenkorkeuden sääntelyä koskevan hallintopakohakemuksen johdosta. Selitys on annettava viimeistään 30.6.2026 (lisäaika myönnetty 19.5.2026).

Hallintopakohakemuksen sisältö

Lupa- ja valvontavirastolle esitetystä kantelusta vaaditaan, että se käynnistää hallintopakohakemennettelyn ja velvoittaa sakon uhalla Karkkilan kaupunkia noudattamaan Vaskijärven säännöstelyyn 29.12.1989 myönnetyn luvan määräyksiä. Vaskijärven vedenpinnan korkeus on pääsääntöisesti ylittänyt säännöstelyluvassa määrätyn ylimmän raja-arvon, mistä on aiheutunut vahingollisia seuraamuksia kantelun tekijöiden rantakiinteistöillä, kuten vesivahinkoja ranta-alueille sekä kiinteistöjen käyttöhyödyn ja viihtyisyyden vähentymistä. Kantelun tekijät ovat jo vuonna 2009 pyytäneet kaupunkia ryhtymään toimenpiteisiin padon hoidon parantamiseksi ja uudelleen vuonna 2016, jolloin asia oli saatettu ELY-keskuksen tietoon. Koska kaupunki ei kuitenkaan tehnyt tosiasiallisia ja vaikuttavia toimenpiteitä, pysyivät kantelun tekijät vuonna 2021 uudelleen, että ELY-keskus ryhtyisi toimenpiteisiin luvan noudattamiseksi. Vuosina 2023-2025 olosuhteet ovat jälleen johtaneet merkittäviin vedenkorkeuden nousuihin. Kaupunki on vuonna 2024 ilmoittanut, että uutta vesilain mukaista lupaa haetaan syksyyn 2025 mennessä, mutta ilmeisesti uutta hakemusta ei ole saatettu vireille.

Kantelun tekijöiden näkemys vedenkorkeuden aiheuttamista haitoista

Vuosina 2009-2015 vedenpinnan korkeuden aiheuttamia haittoja ei ole tarkemmin kuvattu. Todetaan vain, että liiallisesta järven vedenkorkeudesta aiheutuu haittaa ajoittain ja että vesi nousee maa-alueelle. Ei käy ilmi, onko kyse tulvahuipuista vai jatkuvammasta tilanteesta. Vaikka haitoista on raportoitu, ei korvausvaatimuksia ole kaupungille esitetty. Aikaisemmissa yhteydenotoissa kantelijat ovat kertoneet, että heidän ranta-alueensa alin korkeustaso on noin N43 +105, joten vedenpinnan korkeus voi olla enintään N43 +104,65 m. Kantelussaan he toteavat, että säännöstelyrajojen rikkomisesta on aiheutunut ja aiheutuu vahingollisia seuraamuksia sekä vesivahinkoja heidän kiinteistöilleen vähentäen kiinteistöjen käyttöhyötyä ja viihtyisyyttä. Viime marraskuussa kiinteistöille tehdyllä tutustumiskäynnillä tuli esille, että merkittävin haitta heille on koko piha-alueen liiallinen märkyys. Kantelijat ovat ilmoittaneet, etteivät vastusta vedenkorkeuden nostoa, mikäli heidän piha-alueidensa korkeustasoa nostetaan maantäytöllä riittävästi.

Karkkilan kaupungin selitys Vaskijärven säännöstelystä

Karkkilan kaupunki myöntää, että Vaskijärven vedenpinta on ollut korkeammalla kuin säännöstelyluvassa on määrätty, mikä käy ilmi pitkäaikaisesta vedenkorkeuden seurannasta. Vuosien 1984-2024 keskivedenkorkeus padolla on ollut N43 +104,70 m ja kesäaikana N43 +104,66 m. Vuosina 2021-2026 vedenpinta on ollut jonkin verran tätäkin korkeammalla, mutta tulvahuiput muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta ovat jääneen tason N43 +104,90 tuntumaan. Kantelun tekijöiden vaatimus on, että luvassa määrättyjä säännöstelykorkeuksia noudatetaan. Tämä tarkoittaisi sitä, että veden korkeus tulisi talvella (marras-maaliskuun puoliväli) pitää enintään tasolla N43 +104,55 m sekä keväällä 15.3.-14.4. tasolla N43 +104,50 m ja 15.4.- 1.6. tasolla N43 +104,65. Kesäkaudella vedenkorkeuden tulisi olla välillä N43 +104,22 - 104,50 m (1.6.-31.10.). Viimeaikaiseen tilanteeseen nähden vedenpinnan tasoa pitäisi pudottaa keskimäärin 15-30 cm. Mallintamalla sekä mittauksin (2.12.2025) on varmistettu, että järven vedenpinta on samalla tasolla kuin se on padolla.

Kantelun tekijät ovat hankkineet kiinteistönsä 2000-luvun taitteessa. Mittaustietojen perusteella vedenpinta on vaihdellut vuosien 1997-2005 välillä N43 +104,54 -105,06 m ja tuolla aikavälillä keskivedenkorkeus on ollut N43 +104,72 m. Eli vedenpinta on jo tuolloin, jolloin päätökset kiinteistöjen hankinnasta on tehty, ollut selvästi luvassa määrättyä korkeammalla. Kuitenkin säännöstelyasiassa ovat he olleet ensimmäisen kerran yhteydessä kaupunkiin vasta vuonna 2008-2009.

Kaupunki aikoinaan 2016 myönsi, että padon hoitamisessa on ollut epäselvyyksiä, ja ilmoitti, että säännöstelylupaa tullaan noudattamaan tarkemmin. Vuosien 2016-2018 aikana vedenkorkeus onkin ollut selvästi aikaisempaa alempana keskiveden tason ollessa noin N43 +104,6. Vielä kesäkuussa 2019 padotuskorkeus oli N43 +104,35 m, mutta muutoin vedenkorkeustiedot kesän 2018 syksyn 2021 väliltä puuttuvat. Samaan aikaan vuosina 2018-2019 kesät olivat kuivia, mikä lisäsi järven vedenpinnan laskua. Jo vuodesta 2017 lähtien, kun lupaa oli alettu noudattaa tarkemmin, alkoi kaupungille tulla valituksia järven liian matalasta vedenpinnasta. Myös Vaskijärven osakaskunta (neuvottelu vuonna 2018) sekä kyläyhdistys Vaskijärveläiset ry ottivat yhteyttä kaupunkiin vedenpinnan tason nostamiseksi. Tuolloin katsottiin, että on syytä palata sille vedenpinnan korkeustasolle, jolla järven pinta on ollut yli 20 vuotta. Riskinä pidettiin sitä, että Vaskijärven tila alkaa heiketä ja umpeenkasvu kiihtyy.

Karkkilan kaupungin, Vaskijärveläiset ry:n ja Vaskijärven osakaskunnan yhteisestä sopimuksesta perustettiin hanke Vaskijärven vedenkorkeuden ja säännöstelyluvan tarkistamiseksi. ELY-keskuksen vuosina 2023-2026 rahoittamassa hankkeessa on erilaisten selvitysten jälkeen laadittu lupahakemus uutta vesilain mukaista lupaa varten. Hakemuksen suunnitelman mukaan säännöstelypato korvattaisiin pohjapadolla, jolloin korkeammasta keskiveden tasosta huolimatta tulvahuiput alenisivat. Karkkilan kaupunginhallitus teki 9.6.2025 periaatepäätöksen uuden vesilain mukaisen luvan hakemisesta, ja laadittu lupahakemus on menossa kaupunginhallituksen käsittelyyn nyt kesäkuussa 2026. Alun perin lupahakemus piti jättää jo vuoden 2025 loppuun mennessä, mutta hakemuksen laatimisen aloitukseen tuli 3 kk viive, ja hakemuksen valmistuttua vuoden 2026 alussa kävi ilmi, että hakemuksen korvaustarkastelu vaatii vielä tarkentamista. Lisäksi hakemukseen liitettävät maanomistajien suostumukset ja sopimukset ovat vielä hankkimatta.

Karkkilan kaupungin näkemys säännöstelyluvan noudattamisesta

Jo vuonna 2008 tehdyssä selvityksessä sekä vuonna 2023 toteutetussa kyselyssä on tullut esille, että valtaosa rannanomistajista sekä kyläläisistä toivovat, että Vaskijärven vedenpinta olisi mahdollisimman korkealla. Myös Vaskijärven osakaskunta sekä kyläyhdistys Vaskijärveläiset ry pyrkivät edistämään tätä tavoitetta. Tämä koetaan erittäin tarpeelliseksi sekä järven virkistyskäytön että järven ekologisen tilan säilymisen kannalta. Hankkeen aikana on esille tullut ainoastaan neljän kiinteistön omistajat, jotka ovat vastustaneet vakiintuneen vedenkorkeuden virallistamista.

Vaikka Vaskijärven vedenpinnan korkeuden pitäminen sillä tasolla, jolle se on vakiintunut pitkän ajan kuluessa, on vastoin säännöstelyluvan määräyksiä, pitää kaupunki tärkeänä, että vakiintunut vedenkorkeus säilytetään, kunnes uusi vesilain mukainen lupa on lainvoimainen. Tällä on huomattava merkitys sekä yleiselle edulle että järven ekologisen tilan säilymiselle. Koska on kyse hyvin matalasta järvestä (keskisyvyys 1 m), on ilmeistä, että järven vedenpinnan tason pudottaminen 15-30 cm:llä vaarantaa järven ekologisen tilan, joka nyt on hyvä. Tämä olisi vastoin EU:n ennallistamisasetuksen sekä vesien- ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 b §:n (996/2024) määräyksiä.

Karkkilan kaupunki katsoo, ettei Lupa- ja valvontaviraston tule ryhtyä hallintopakkomenettelyyn. Sen sijaan Lupa- ja valvontaviraston tulisi ratkaista Vaskijärven nykyistä vedenpinnan korkeutta koskeva erimielisyys (VL 18:8), sillä enemmistö rannan omistajista haluaa korkeampaa vedenpintaa, kun taas kantajien näkemys on päinvastainen. Lupa- ja valvontaviraston tulisi samalla ottaa huomioon vesilain 19:7 §, jonka mukaan elinvoimakeskuksen tulisi selvittää mahdollisuudet vähentää säännöstelyn haitallisia vaikutuksia, mikäli on kyse ennen 1.5.1991 myönnetystä luvasta ja säännöstelystä aiheutuu huomattavia haitallisia vaikutuksia. Nyt on virkistyskäytön kannalta merkittävää rantojen liettymistä sekä järven umpeenkasvua estetty, kun vedenpintaa ei ole laskettu luvan määräämälle tasolle. Karkkilan kaupunki ei saa etua Vaskijärven säännöstelystä, ja kaupunki on yrittänyt siirtää luvan niille paikallisille tahoille, joihin järven vedenpinnan korkeus eniten vaikuttaa.

Kantajille ei vakiintuneen vedenpinnan korkeuden säilyttämisestä aiheudu kohtuutonta haittaa. Kaupunki pyrkii pitämään vedenkorkeuden tasolla N43 +104,70-104,75 m ja tulvahiiput enintään tason N43 +104,90 m tuntumassa. Viimeisten 3-4 vuoden perusteella voidaan todeta, että padon hoitoon panostamalla tämä on mahdollista, ellei poikkeavia sääoloja esiinny. Kaupunki pyrkii jättämään hakemuksen uutta vesilain mukaista lupaa varten mahdollisimman pian. Kantajille aiheutuu selkeästi maan vettymishaittaa, mutta korvaukset heidän kärsimästään haitasta tulisi käsitellä uuden lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä.